

Київський національний університет
будівництва і архітектури/
Kyiv National University
of Construction and Architecture
Кафедра/ Chair політичних наук та історії

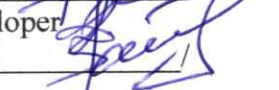
Шифр Спеціальності/ Specialty Code	Назва спеціальності, освітньої програми/ Name of specialty, educational program	Освітній рівень / Educational level
C2	Політологія ОПП «Політологія»	перший (бакалаврський)

«Затверджую/ Approve»

Завідувач кафедри/ Head of Chair

Проф. Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ /

Розробник силабуса/ Syllabus developer

Проф. Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ /

СИЛАБУС / SYLLABUS

ОКЗ 3 Історія української державності і культури

(назва освітньої компоненти / the name of the educational component)

1) Статус освітньої компоненти / The status of the educational component: обов'язкова / mandatory	
2) Контактні дані викладача / Teacher's contact information: Завідувач кафедри політичних наук та історії, професор, доктор історичних наук, Василь Федорович Деревінський, derevynskiy.vf@knuba.edu.ua, 044 241 55 66, ауд 425, https://www.knuba.edu.ua/faculties/fupp/kafedri/kafedra-politichnix-nauk-i-prava/vikladackij-sklad-8/derevynskij-vasyl-fedorovych/	
3) Пререквізити / Prerequisites (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс / Precursor disciplines that must be studied in order to take this course): курс історичних предметів середньої школи.	
4) Коротка анотація дисципліни / Discipline summary з'ясувати особливості виникнення українського народу, процес формування державотворчих традицій та державних формацій на території України, розгортання боротьби за свободу та незалежність, взаємодію та співпрацю з іншими народами та державами.	
5) Структура курсу / Course structure:	
Загальна кількість кредитів ECTS / The total number of ECTS credits	4
Сума годин / Total hours:	120
Вид індивідуального завдання / Type of individual task	Контр.роб.
Форма контролю / Final control form	Залік
6) Зміст курсу / Course content:	
Лекції: Модуль. 1. Етно-націогенез та відстоювання свободи українського народу Змістовий модуль 1. Вступ. Становлення українського етносу та нації Тема 1. Вступ (2 год) Тема 2. Формування та розвиток українського етносу та нації (4 год) Змістовий модуль 2. Утвердження права на українську державність Тема 3. Боротьба за національне і політичного самовизначення (4 год) Модуль 2. Державотворчі процеси та розвиток культури Змістовий модуль 3. Українська державність впродовж тисячоліть Тема 4.. Державотворчі процеси на території України (4 год) Змістовий модуль 3. Українська культура від найдавніших часів до поч. ХХІ ст. Тема 5. Особливості розвитку української культури (6 год)	
Практичні:	

Модуль. 1. Етно-націогенез та відстоювання свободи українського народу

Змістовий модуль 1. Вступ. Становлення українського етносу та нації

Заняття 1. Особливості етнічного розвитку українського народу. (2 год)

Змістовий модуль 2. Утвердження права на українську державність

Заняття 2. Українська визвольна боротьба у XVI–XVIII ст. (2 год)

Заняття 3. Українська визвольна боротьба у XIX - поч. XX ст. (2 год)

Заняття 4. Українська визвольна боротьба у сер. XX – поч. XXI ст. (2 год)

Модуль 2. Державотворчі процеси та розвиток культури

Змістовий модуль 3. Українська державність впродовж тисячоліть

Заняття 5. Державотворення в період Середньовіччя (2 год)

Заняття 6. Розбудова української державності у XVI–XVIII ст. (2 год)

Заняття 7. Українське державотворення в XX ст. (2 год)

Заняття 8. Новітня Українська держава (2 год)

Змістовий модуль 3. Українська культура від найдавніших часів до поч. XXI ст.

Заняття 9. Розвиток культури українського народу до XIX ст. (2 год)

Заняття 10. Українська культура в XX – на початку XXI ст. (2 год)

Індивідуальне завдання / Individual task:

(тематика, зміст/ theme, content)

1. Етногенетичні витоки українців: баланс між науковими фактами та міфами.
2. Визначальні ознаки українського етносу.
3. Роль Київської Русі у становленні української етнічної ідентичності.
4. Національна консолідація українського суспільства на сучасному етапі: виклики і перспективи.
5. Історія як чинник формування українських цінностей.
6. Мова як чинник консолідації українського етносу
7. Формування ціннісних орієнтирів українського суспільства під впливом історичної пам'яті.
8. Культура як засіб інтеграції української спільноти та захисту від асиміляційних впливів.
9. Значення особистості в українській історії: міфологізація та реальний вплив.
10. Київська Русь: етап державотворення місцевого населення чи результат діяльності варягів.
11. Становлення українського державотворчого центру на Волині та Галичині у XII–XIV ст.: передумови і причини.
12. Ідея відновлення єдності Київської Русі: ідеологи та практики.
13. Вплив українського національного відродження кінця XVI – початку XVII ст. на визвольну боротьбу.
14. Державотворчі ідеї козацьких ватажків кінця XVI – початку XVII ст.
15. Соціальні трансформації ранньомодерної України (XVII–XVIII ст.) та їхня роль у розвитку суспільства.
16. Українська козацька держава XVII ст.: історичні шанси її збереження
17. Українська держава XVII ст. очима сучасників із-за кордону – оцінка політичної, соціальної та економічної реальності через призму зовнішніх спостережень.
18. Українська державність
19. Трансформація державно-політичного та соціально-економічного устрою Гетьманщини у XVII–XVIII ст. під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників.
20. Визвольні ідеї представників українського козацтва наприкінці XVIII ст.
21. Бачення політичного майбутнього України в матеріалах Кирило-Мефодіївського товариства.
22. Політичне майбутнє України в програмах українських політичних партій кінця XIX – початку XX ст.
23. Вплив заснування вищих навчальних закладів на розвиток українського національного руху у XIX ст.
24. Особливості сприйняття в суспільстві ідеї самостійності України в роки революції 1917–1918 рр.
25. Фактори успіху та поразки державотворчих проектів: українців та сусідніх народів після Першої світової війни.
26. Національні рухи після розпаду імперій у 1917–1921 рр.: Україна, Польща, Фінляндія: уроки історії.
27. Економічний спротив на західноукраїнських землях у 1920–1930-х рр.
28. Визвольні рухи українського та інших народів у 1940–1950-х рр. – порівняльний аналіз форм, методів та стратегій боротьби, значення для національної державності.
29. Еволюція ідей українського національного руху 1960–1980-х рр.: трансформації світогляду, політичних орієнтирів»
30. Український національний рух 1960–1980-х рр.: від «українізації» до ідеї незалежності.
31. Революційні процеси в Україні та сусідніх країнах Східної Європи наприкінці 1980 – початку 1990-х рр. – порівняльний аналіз стратегій, результатів і наслідків соціально-політичних змін та впливу на державність.
32. Колишні комуністичні політв'язні як рушійна сила демократичних змін у Східній Європі наприкінці 1980-х рр.
33. НРУ та народні фронти країн Східної і Південно-Східної Європи: порівняльний аналіз ідей, стратегій та досягнень у процесі боротьби за національну свободу.
34. Трансформації в Україні та посткомуністичних країнах Східної і Південно-Східної Європи: аналіз спільних тенденцій та національних особливостей.
35. Вплив релігійного фактору на боротьбу за незалежність та утвердження Української держави (XIX – XXI ст.).

36. Російська гібридна війна (1991–2022 рр.) – виклики для національної ідентичності.
37. Повномасштабне вторгнення Росії: історичні паралелі та уроки для майбутнього.
38. Російсько-українська війна: вплив на міжнародну систему стримувань і глобальну безпеку.
39. Роль України у формуванні регіональної та глобальної політики.
40. Вплив російсько-української війни (2014–2024 рр.) на деколонізацію та переосмислення української національної ідентичності.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни/ Link to the page of the electronic educational and methodological complex of the discipline:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=965>